Антоніна Заїка
Світлана Тарнавська

МАТЕМАТИКА

Робочий зошит

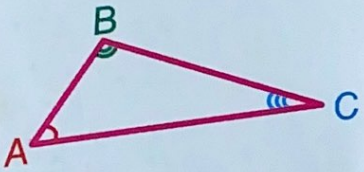

Частина 2

2 КЛАС

63 : 9

65 + 35 = 100

Схвалено для використання
у загальноосвітніх навчальних закладах

До підручника А. Заїки
за програмою Р. Шияна

Видавництво «Підручники і посібники»

Множення виду $2 \cdot a$, $a \cdot 2$

1. На числовому промені обведи кожне друге число, починаючи з числа 2. Назви́ ряд обведених чисел.

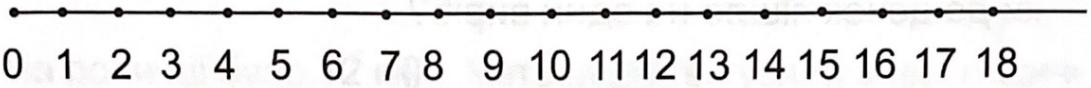

2. Заміни додавання множенням. Обчисли.

$2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 =$ ☐☐ ☐ · ☐ = ☐☐

$2 + 2 + 2 + 2 =$ ☐☐ ☐ · ☐ = ☐

$2 + 2 =$ ☐ ☐ · ☐ = ☐

3. Замалюй 5 разів по 2 клітинки. Скільки всього клітинок замальовано?

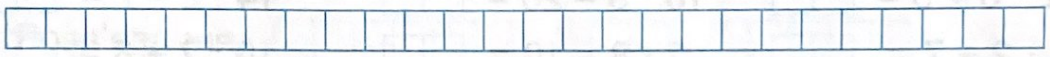

Відповідь: усього ☐☐ клітинок.

4.

$2 \cdot 4 =$ ☐☐	$2 \cdot 5 =$ ☐☐	$2 \cdot 7 =$ ☐☐
$2 \cdot 4 + 3 =$ ☐☐	$2 \cdot 5 + 37 =$ ☐☐	$2 \cdot 7 - 14 =$ ☐☐
$2 \cdot 4 + 17 =$ ☐☐	$2 \cdot 5 - 9 =$ ☐☐	$2 \cdot 5 - 7 =$ ☐☐

5. Чому дорівнює периметр п'ятикутника, шестикутника?

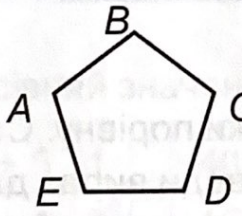

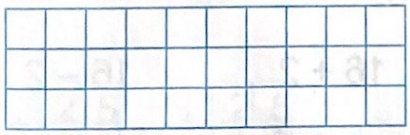

Відповідь: ☐☐☐☐

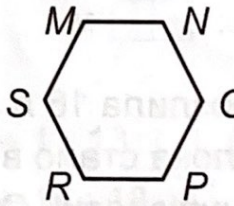

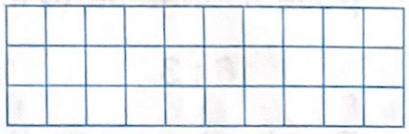

Відповідь: ☐☐☐☐

До с. 101

Ділення виду $a : 2$

1. Діти зробили 2 шпаківні й 2 годівнички. На шпаківні використали 12 дощечок, на годівниці — 6 дощечок. Скільки дощечок пішло на один виріб?

Розв'язання:

Відповідь: ☐☐ д.

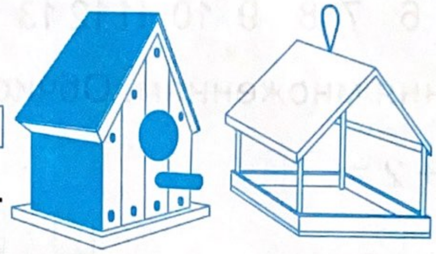

Розв'язання:

Відповідь: ☐☐ д.

2. Підкресли найбільший і найменший результати. Знайди їх суму й різницю.

$2 \cdot 3 + 5 =$ ☐☐ $10 \cdot 3 - 20 =$ ☐☐ $14 : 2 - 7 =$ ☐☐

$4 \cdot 2 + 7 =$ ☐☐ $2 \cdot 8 - 10 =$ ☐☐ $10 : 2 + 8 =$ ☐☐

3. Автомеханіки на легкові машини поставили 18 нових коліс, по 2 колеса на кожну. Скільки машин мають нові колеса?

Розв'язання:

Відповідь: ☐☐ м.

4. Доярка розлила 16 л молока у дві банки порівну. Скільки літрів молока стало в одній банці? Обведи вираз для розв'язання задачі. Обчисли його.

$16 : 3$ $16 : 2$ $16 + 2$ $16 - 2$

Розв'язання:

Відповідь: ☐☐ л.

До с. 102

Окремі випадки ділення. Порядок дій у виразах

1. $2 : 1 = \square$ $3 : 1 = \square$ $4 : 1 = \square$ $15 : 1 = \square$

   $2 : 2 = \square$ $3 : 3 = \square$ $4 : 4 = \square$ $15 : 15 = \square$

2. На поличці було 12 книг. Четверо дітей узяли з цієї полички по одній книзі. Скільки книг залишилося на поличці? (З конкурсу «Кенгуру»)

   Обведи 2 правильні вирази для розв'язання задачі.

   $12 - 5$ $12 - 1 \cdot 4$ $12 + 4$ $12 - 1 - 1 - 1 - 1$

3. За 12 однакових кульок Андрійко заплатив 12 грн. Яка ціна однієї кульки?

   Розв'язання: ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

   Відповідь: ☐☐ грн.

4. Знайди значення виразів $1 \cdot a$, $a \cdot 1$, $a : 1$ і $a : a$, якщо $a = 100$.

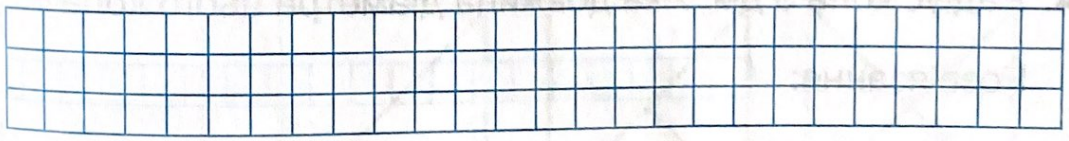

5. Порівняй значення виразів.

   $34 + 5 \cdot 1 \square 40 - 2 \cdot 1$ $45 - 1 \cdot 13 \square 80 : 1 - 30$

   $27 + 1 \cdot 3 \square 10 + 10 \cdot 2$ $18 - 18 : 18 \square 70 + 0 \cdot 5$

6.

$$\begin{array}{r} 25 \\ +\ 21 \\ \hline 6 \end{array} \qquad \begin{array}{r} 25 \\ +\ 35 \\ \hline \end{array} \qquad \begin{array}{r} 25 \\ +\ 29 \\ \hline \end{array} \qquad \begin{array}{r} 38 \\ -\ 24 \\ \hline \end{array} \qquad \begin{array}{r} 30 \\ -\ 15 \\ \hline \end{array} \qquad \begin{array}{r} 34 \\ -\ 27 \\ \hline \end{array}$$

До с. 103

Множення виду $3 \cdot a$, $a \cdot 3$

1. Заповни таблицю, орієнтуючись на малюнок.

$3 \cdot 2$

a	2	3	4	5	6	7	8	9
$3 \cdot a$								

2.

$3 + 3 + 3 + 3 =$ ☐☐ $\quad 3 \cdot 5 - 15 =$ ☐ $\quad 7 + 3 \cdot 2 =$ ☐☐

$3 \cdot 4 + 15 =$ ☐☐ $\quad 3 \cdot 5 + 15 =$ ☐☐ $\quad 8 - 4 \cdot 2 =$ ☐

3. Випиши окремо номери кругів і кіл.

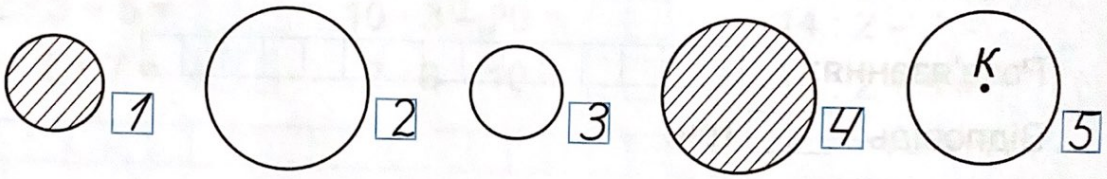

Круги: ☐☐☐☐☐☐☐☐. Кола: ☐☐☐☐☐☐☐☐.

4. Радіус кола 3 дм. Яка довжина діаметра цього кола?

Розв'язання: ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

Відповідь: ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

5. У трикутнику всі сторони по 7 дм. Який периметр трикутника? Зміни́ довжину сторони трикутника. Який його периметр? Якими діями можуть розв'язуватися задачі?

Розв'язання: ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

Відповідь: ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

До с. 104

Ділення виду $a : 3$

1. Запиши табличне ділення на 3.

6 : 3 = ☐	12 : 3 = ☐	18 : 3 = ☐	24 : 3 = ☐
9 : 3 = ☐	15 : 3 = ☐	21 : 3 = ☐	27 : 3 = ☐

2. Склади й розв'яжи задачу. Що може бути в пакетах?

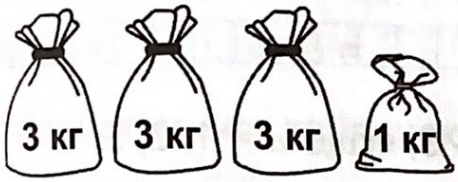

Розв'язання: ☐☐☐☐☐☐☐☐

Відповідь: ☐☐☐☐☐☐☐☐

3. 4 білочки з'їли по 3 грибочки кожна, а мишка з'їла аж 4. Скільки грибочків з'їло п'ятеро звірят?

Розв'язання: ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

Відповідь: ☐☐ гр.

4. На якому рисунку найбільше многокутників? Скільки?

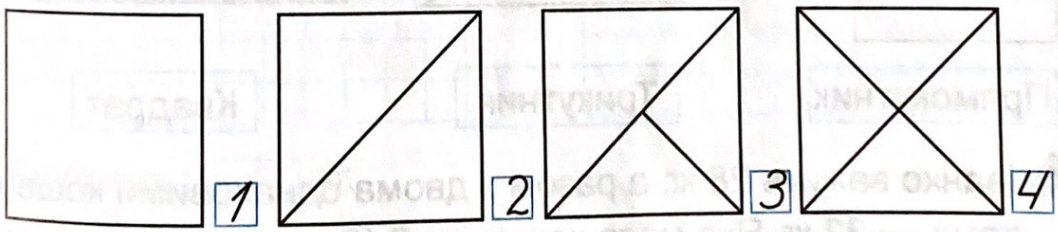

Відповідь: на рис. ☐ ☐ многокутників.

5. Як 10 морквин розкласти на 4 тарілки з різною кількістю морквин? Продемонструй. Запиши.

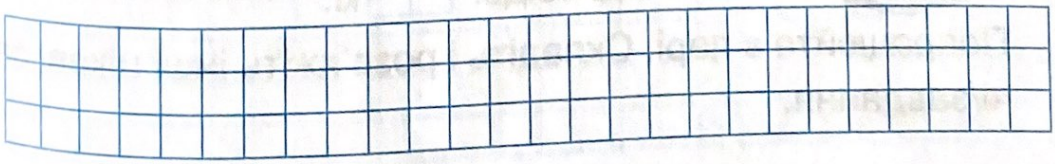

До с. 105

Завдання Бджілки-трудівниці

1. Знайди довжину ламаної.

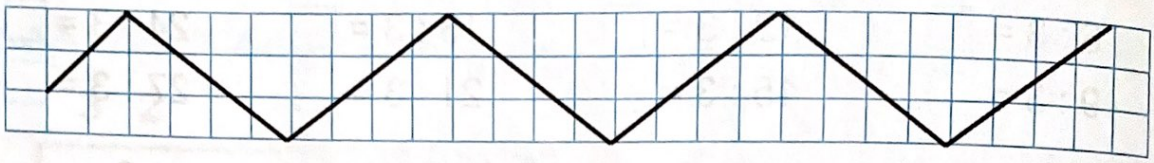

Розв'язання:

Відповідь:

2. Знайди значення виразів $a \cdot 3 - 3$, якщо $a = 1, 2, 5$.

3. З'єднай многокутник із його назвою. Відміть у них прямі кути.

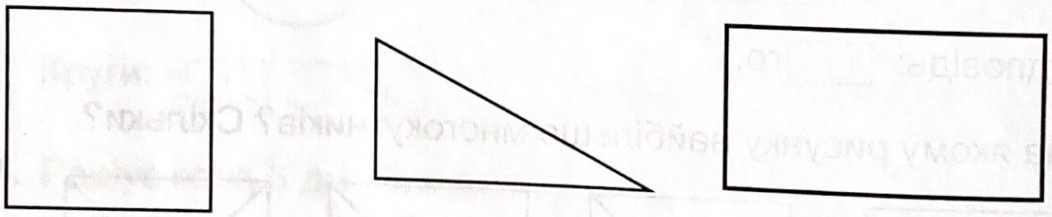

Прямокутник

Трикутник

Квадрат

4. Іванко важить 28 кг, а разом з двома однаковими кошенятами — 32 кг. Яка маса кошеняти? (З конкурсу «Кенгуру»)

Розв'язання:

Відповідь: кг.

Попрацюйте в парі. Складіть і розв'яжіть інші цікаві задачі/завдання.

До с. 106

1. Склади й запиши табличне множення числа 4.

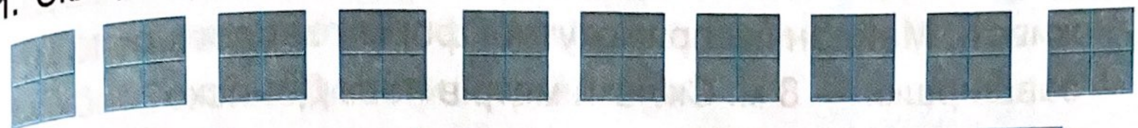

$4 \cdot 1 =$ ☐ $4 \cdot 4 =$ ☐ $4 \cdot 7 =$ ☐ $4 \cdot 10 =$ ☐

$4 \cdot 2 =$ ☐ $4 \cdot 5 =$ ☐ $4 \cdot 8 =$ ☐ $4 \cdot 10 + 5 =$ ☐

$4 \cdot 3 =$ ☐ $4 \cdot 6 =$ ☐ $4 \cdot 9 =$ ☐ $10 \cdot 4 - 5 =$ ☐

2. Користуючись таблицею, виконай обчислення.

$4 \cdot 1 + 29 =$ ☐ $6 \cdot 4 + 2 \cdot 4 =$ ☐ $10 \cdot 4 + 3 \cdot 10 =$ ☐

$4 \cdot 9 - 29 =$ ☐ $7 \cdot 4 - 3 \cdot 8 =$ ☐ $4 \cdot 8 - 4 \cdot 4 =$ ☐

Запиши результати в порядку збільшення їх значень.

3. У шкільну їдальню завезли 70 кг картоплі. Першого дня використали 28 кг, а другого — 35 кг картоплі. Скільки кілограмів картоплі залишилося в їдальні?

Розв'язання: І спосіб

ІІ спосіб

Відповідь: ☐ кг.

4. Побудуй прямокутник зі сторонами 2 см і 8 см. Проведи в ньому три відрізки так, щоб утворилося 4 квадрати.

До с. 107

Периметр прямокутника

1. Дениско проповз по периметру дитячого майданчика на животі. Майданчик прямокутної форми завдовжки 13 м, завширшки — 8 м. Скільки метрів повз Дениско? Оціни дію (вчинок) Дениска.

Розв'язання:

Відповідь: ☐☐ м.

2. Ширина прямокутника 4 дм. Ширина на 5 дм менша за довжину. Чому дорівнює периметр цього прямокутника?

Розв'язання:

Відповідь: P = ☐☐ дм.

3. Виконай запрограмовані дії.

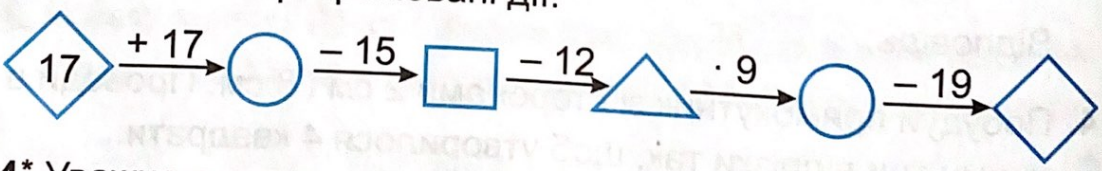

4.* Уважно розглянь схему. Знайди невідоме число x.

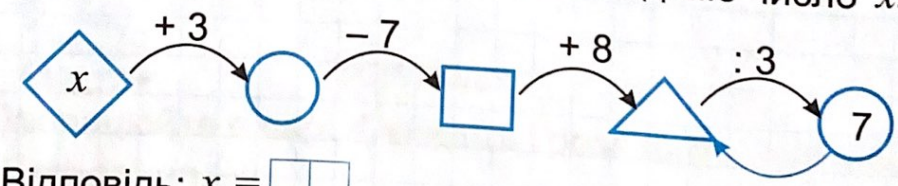

Відповідь: x = ☐☐

До с. 108

Периметр квадрата

1. Довжина сторони серветки 4 дм. Скільки дециметрів тасьми потрібно, щоб обробити її краї?

Розв'язання: ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

Відповідь: ☐☐ дм тасьми.

2. Визнач порядок дій у виразах. Обчисли.

24 + 25 – 13 = ☐☐

48 – 25 + 13 = ☐☐

4 · 7 – 12 = ☐☐

28 : 4 + 15 = ☐☐

3. 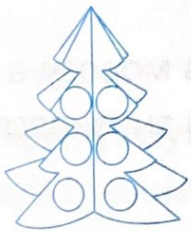

На одному боці новорічної ялинки ☐ паперових прикрас. З іншого боку їх стільки ж. Скільки... ?

Розв'язання: ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

Відповідь: ☐☐ прикрас.

4. Квадрат розрізали на 4 рівні частини й склали з них 2 квадрати. Спробуй зробити так само.

5. Продовж кожний ряд чисел. Частину чисел запиши, а решту — усно.

3, 6, 9, ☐☐, ☐☐, ☐☐, ☐☐, ☐☐, ☐☐, ☐☐.

4, 8, 12, ☐☐, ☐☐, ☐☐, ☐☐, ☐☐, ☐☐, ☐☐.

До с. 109

Ділення виду $a : 4$

1.

Множник	Ділене	Добу́ток

$7 \cdot 4 = 28$ $\qquad$ $28 : 4 = 7$

Частка	Множник	Дільник

2. Знайди довжину відрізка AB.

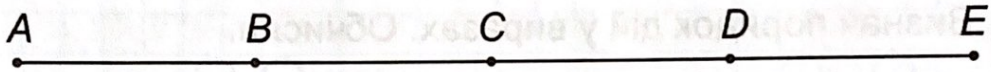

$AE = 12$ см $\qquad$ $AB = BC = CD = DE$

Розв'язання:

Відповідь: ☐☐ дм.

3. Удень температура повітря була 9 градусів морозу, а вночі — 21 градус морозу. На скільки градусів знизилася температура?

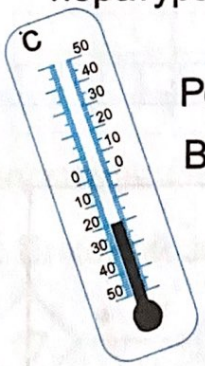

Розв'язання:

Відповідь: на ☐☐ градусів.

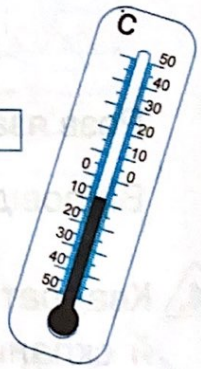

4. Кожне з двох яблук Славко розрізав на 4 однакові частини. Скільки скибочок утворилося?

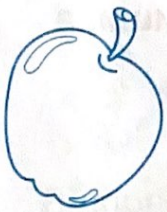

Розв'язання:

Відповідь: ☐☐ скибочок.

До с. 110

Збільшення числа в кілька разів

1. Переконайся, що відрізок *CD* у 2 рази довший за відрізок *AB*: відрізок *AB* у 2 рази коротший, ніж відрізок *CD*.

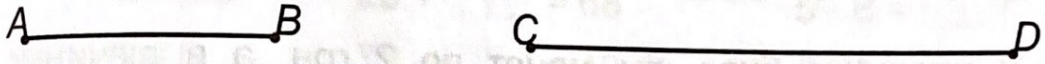

Розв'язання:

2. Хлопчик намалював 2 сніжинки, а ти намалюй їх у 3 рази більше.

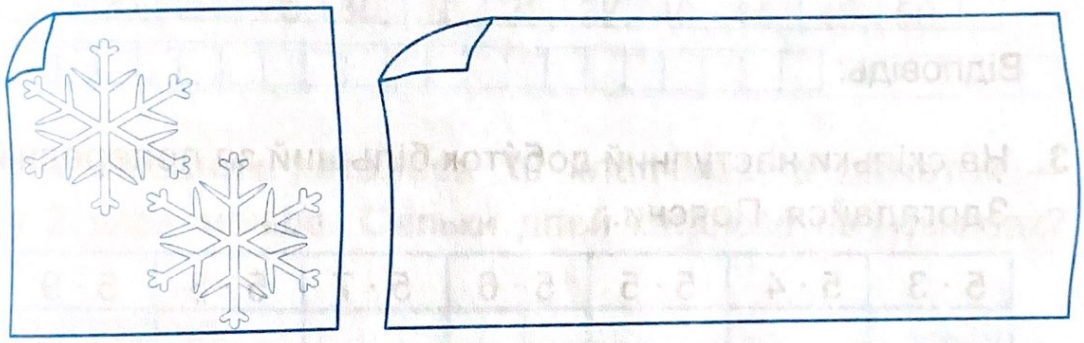

3. Ширина смужки-закладки для книги 3 см, а її довжина — у 8 разів більша. Яка довжина закладки?

Розв'язання:

Відповідь: ☐☐ см.

4. а) Що довше триває (більше)?

1 год ☐ 1 хв 5 хв ☐ 1 хв 1 год ☐ 5 хв

б) Що можеш зробити за 1 хв?

За 1 год?

До с. 111

Множення виду $5 \cdot a$, $a \cdot 5$

1. $5 \cdot 2 + 5 \cdot 3 =$ ☐☐ $\quad 2 \cdot 5 + 4 \cdot 5 =$ ☐☐

$5 \cdot 3 + 4 \cdot 3 =$ ☐☐ $\quad 2 \cdot 8 + 4 \cdot 8 =$ ☐☐

2. У хлопчика було сім монет по 2 грн, а в дівчинки — одна купюра 20 грн. У кого більше гривень і на скільки?

Розв'язання:

Відповідь:

3. На скільки наступний добу́ток більший за попередній? Здогадайся. Поясни.

$5 \cdot 3$	$5 \cdot 4$	$5 \cdot 5$	$5 \cdot 6$	$5 \cdot 7$	$5 \cdot 8$	$5 \cdot 9$
	на ☐	на ☐	на ☐	на ☐	на ☐	на ☐

4. Упиши навколо циферблата число хвилин, які показує хвилинна стрілка.

1 поділка — 5 хвилин

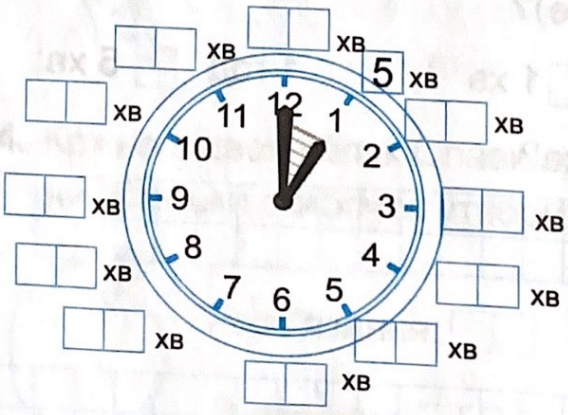

До с. 112

Ділення виду a : 5. Зменшення числа в кілька разів

1. У яких «віконечках» можна записати число 40? Упиши його.

□□ – 5 = 35	28 + □□ = 68	5 · 8 = □□
□□ : 5 = 8	72 – □□ = 40	5 · 1 = □□

2. Підкресли числа, які діляться на 5. Запиши під ними частку від ділення цього числа на 5.

20, 24, 25, 30, 32, 35, 37, 40, 44, 45, 50.

3. На ковзанах каталося 16 хлопчиків, а дівчаток — у 2 рази менше. Скільки дітей каталося на ковзанах?

Розв'язання:

Відповідь: □□ дітей.

4. Для кожного з чисел 15, 20, 45 знайди його п'яту частину.

5.

Ділене	12	12	24	24	30	20	45
Дільник	3		4		5	5	5
Частка		4		6			

До с. 113

Кратне порівняння чисел

1. Я — 10 гр.
Ти — 20 гр. → У ?

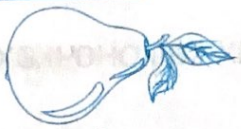

Розв'язання:

Відповідь:

2. Яку частину відрізка AB становить відрізок завдовжки 2 см?

Розв'язання: $AB =$

Відповідь: ☐☐ частину.

3. Виміряй діаметри кожного кола. Обчисли радіуси. У скільки разів діаметр більший від радіуса кола?

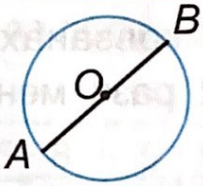

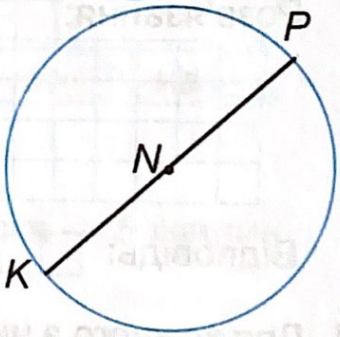

Розв'язання:

Відповідь: у ☐ рази.

4. У коробці лежала ціла квадратна плитка шоколаду у вигляді маленьких квадратиків. Кирило з'їв 20 квадратиків, які розташовувалися уздовж стінок коробки. Скільки маленьких квадратиків залишилося в коробці? Зроби схематичний рисунок. (З конкурсу «Кенгуру»)

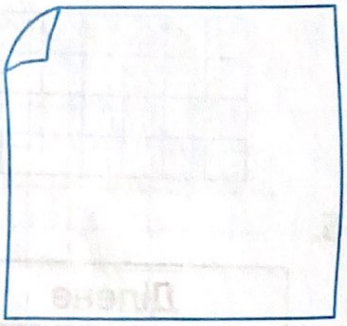

Розв'язання:

Відповідь: ☐☐ квадратиків шоколаду.

До с. 114

Перевірка множення

1. Склади за малюнками три різні задачі. Розв'яжи їх.

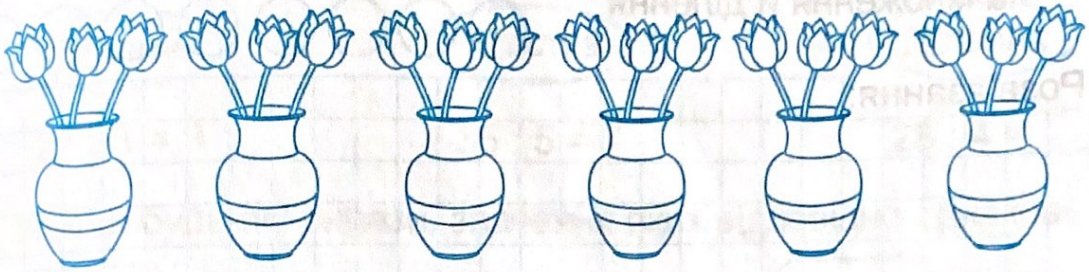

□ · □ = □□ , □□ : □ = □ , □□ : □ = □ .

2. Обчисли значення виразу $5 \cdot a$, якщо $a = 3, 6, 9$.

Обчисли значення виразу $a : 5$, якщо $a = 15, 30, 45$.

3. Який множник найбільший? Чому? Підкресли його.

□ · 4 = 16 □ · 4 = 24 4 · □ = 28

4. Упиши у «віконечко» таке число, щоб рівність була правильною (істинною).

$4 \cdot 6 + 4 \cdot 5 = 5 \cdot 4 + \square \cdot 4$

До с. 115

Знаходження невідомого множника

1. Склади й розв'яжи задачі на множення й ділення

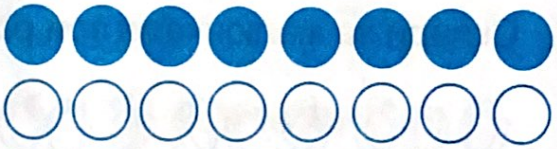

Розв'язання:

Відповідь: ☐☐.

Відповідь: ☐☐.

2. У скількох легкових машин 36 коліс?

Розв'язання:

Відповідь: у ☐☐ машин.

3. Корова з'їдає за добу 80 кг трави, а бегемот — у 2 рази менше. Скільки кілограмів трави з'їдає бегемот за добу?

Розв'язання:

Відповідь: ☐☐ кг.

4. Порівняй.

V II

$3 \cdot 8$ ☐ $8 \cdot 3$ $3 \cdot 8$ ☐ $12 + 12$ $3 \cdot 8 + 6$ ☐ $30 \cdot 1$

5.

☐ $\cdot 5 = 35$	☐ = ☐☐☐☐☐☐	☐ = _____
$a \cdot 5 = 45$	a = ☐☐☐☐☐☐	a = ☐
$x \cdot 4 = 28$	x = ☐☐☐☐☐☐	x = ☐
$5 \cdot y = 15$	y = ☐☐☐☐☐☐	y = ☐

До с. 116

Знаходження невідомого діленого

1. З'єднай числа при діленні з їх назвами.

Ділене — 27 : 3 = 9

Частка — 35 : 5 = 7

Дільник — 28 : 4 = □

2. Упиши будь-які вирази, значення яких відповідно однакові.

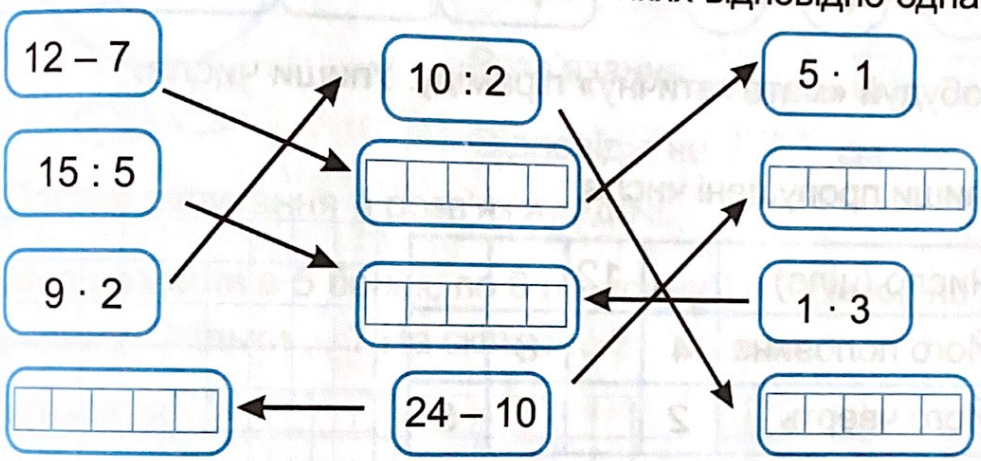

3. Заповни таблиці. Які правила використано?

Ділене				12	18
Дільник	3	4	5	3	2
Частка	5	6	7		

Множник	4		2	
Множник		3		5
Добу́ток				

4. Упиши ділені.

□□ : 1 = 17 □□ : 31 = 1 □□ : 10 = 1

□□ : 4 = 20 □□ : 13 = 1 □□□ : 100 = 1

5.* У скільки разів частка менша від діленого?

12 : 3 = 4; □□ : □□ = □□ $a : b = c;$

Відповідь: у □ разів; у □□ разів; у □ разів.

До с. 117

Знаходження невідомого дільника

1.

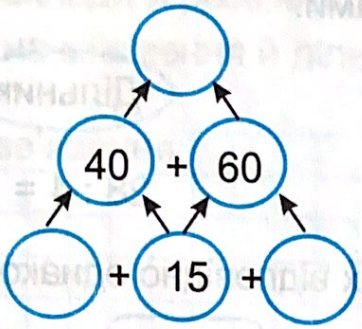

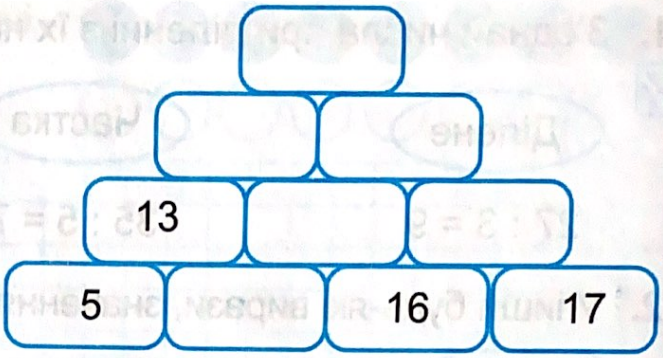

Побудуй «математичну» піраміду. Упиши числа.

2. Упиши пропущені числа.

Число (ціле)		12		
Його половина	4		8	
Його чверть	2			5

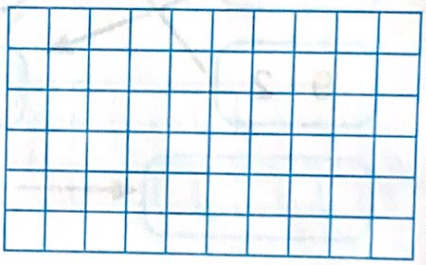

3. Мишко пригостив безпритульних котиків двадцятьма коржиками. Кожен котик з'їв 5 коржиків. Скільки було котиків?

Розв'язання:

Перевірка:

Відповідь: ☐☐ котики.

4. Я 12 олівців роздав/роздала порівну кільком учням. Кожен з них отримав 2 олівці. Скільки учнів отримали олівці?

Розв'язання:

Відповідь: ☐☐ учнів.

До с. 120

1. Запиши на малюнку із зображенням шістки результати табличного множенння числа 6.

2. На скільки збільшиться периметр квадрата, якщо його сторону збільшити на 6 см?

Розв'язання:

Відповідь: на ☐☐ см.

3. Постав запитання й розв'яжи задачі.

Мед розлили в 5 банок, по 6 л в кожну, і в 3 банки, по 5 л у кожну. Скільки ... ? На скільки... ?

Розв'язання:

Відповідь:

4. У скільки разів більше витратили паличок на складання трикутників першого ряду, ніж другого?

Чи є інший спосіб розв'язання?

Так ☐
Ні ☐

Відповідь:

До с. 121-122

Обчислення. Розв'язування задач

1.

1	$6 \cdot 1 + 6 \cdot 0 =$	$4 \cdot 5 - 2 \cdot 3 =$	$(4 - 3) \cdot 6 =$
4	$5 \cdot 2 + 0 \cdot 5 =$	$4 \cdot 4 - 1 \cdot 4 =$	$(8 - 5) \cdot 6 =$
9	$3 \cdot 1 + 0 \cdot 6 =$	$6 \cdot 2 - 1 \cdot 5 =$	$(10 - 4) \cdot 6 =$
16	$4 \cdot 0 + 6 \cdot 2 =$	$3 \cdot 4 - 6 \cdot 1 =$	$(11 - 7) \cdot 5 =$
25	$0 \cdot 5 + 5 \cdot 2 =$	$6 \cdot 3 - 3 \cdot 6 =$	$(15 - 9) \cdot 4 =$
36	$1 \cdot 6 + 0 \cdot 6 =$	$5 \cdot 6 - 0 \cdot 6 =$	$(5 + 1) \cdot 6 =$

Попрацюйте в парі. Підкидайте почергово числовий кубик. Отримане число помнож на таке саме. Виконай дії у виразах напроти результату. Хто першим/першою правильно обчислить вираз у 3 стовпчику, стає переможцем / переможницею.

2. Склади й розв'яжи задачу.

Було — ? кг

Продали — 6 кг

Залишилося — у 2 рази більше

Розв'язання:

Відповідь:

3.* Навколо кожного блакитного «віконця» напиши числа від 1 до 6. Однакові цифри не мають стояти поряд.

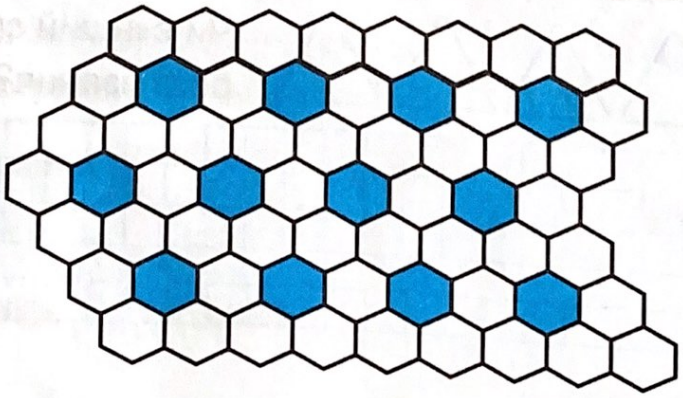

До с. 123

Множення виду $7 \cdot a$, $a \cdot 7$. Ділення на 7

1. З'єднай лініями вирази і їх значення.

$7 + 7 + 7 + 7 + 7$	$7 \cdot 7$	42
$7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7$	$7 \cdot 5$	35
$7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7$	$7 \cdot 6$	14
$7 + 7$	$7 \cdot 2$	49

2. Ти — касир. Яку решту даватимеш покупцеві зі 100 грн?

5 грн

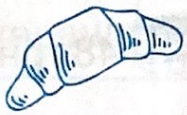
7 грн

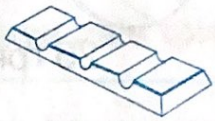
6 грн

7 грн

Бублик 2 шт Батончик 3 шт	Рогалик 5 шт Кекс 2 шт	Бублик 5 шт Кекс 7 шт

Розв'язання:

Відповіді:

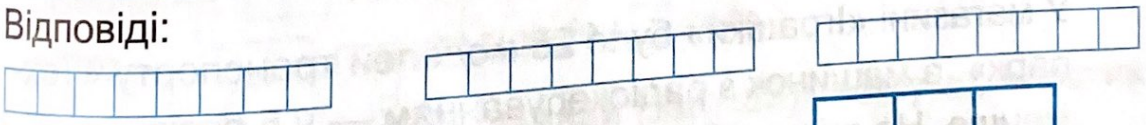

3. Кожну клітинку квадрата розфарбуй червоним, синім і зеленим кольорами так, щоб у кожному ряду й стовпці були квадратики всіх кольорів.

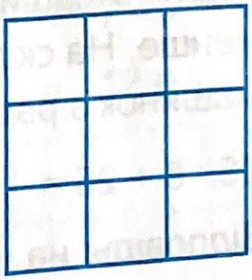

1.

$8 \cdot 1 + 8 \cdot 2 =$ ☐☐

$8 \cdot 1 + 8 \cdot 3 =$ ☐☐

$8 \cdot 3 + 8 \cdot 4 =$ ☐☐

$8 \cdot 4 + 8 \cdot 5 =$ ☐☐

$5 \cdot 5 + 6 \cdot 6 =$ ☐☐

$6 \cdot 6 + 8 \cdot 8 =$ ☐☐

2. Прочитай ціну іграшок. У тебе є 100 грн. Які іграшки ти зможеш купити на ці гроші? Якою буде решта?

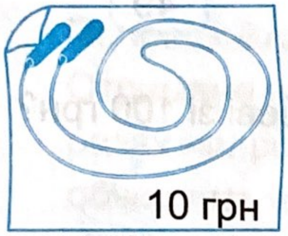
10 грн

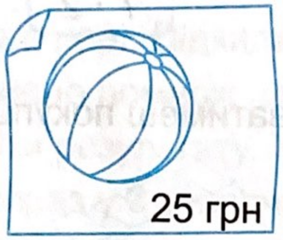
25 грн

48 грн

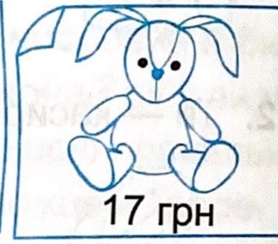
17 грн

Розв'язання:

Відповідь:

3.

1 м = ☐☐☐ см 10 дм = ☐☐ м 3 м 5 дм = ☐☐ дм

1 м = ☐☐ дм 80 дм = ☐☐ м 1 м 7 дм = ☐☐ дм

4. Обчисли вираз, за допомогою якого можна розв'язати задачу.

У магазині «Іграшки» було 25 моделей транспорту «Техпарк», а машинок з радіокеруванням — у 5 разів менше. На скільки більше було моделей транспорту, ніж машинок з радіокеруванням?

$25 : 5 + 25 =$ ☐☐ $25 + 25 : 5 =$ ☐☐ $25 - 25 : 5 =$ ☐☐

Відповідь: на ☐☐ більше.

Множення виду $9 \cdot a$, $a \cdot 9$. Ділення на 9

1. Запиши результати ланцюжка обчислень.

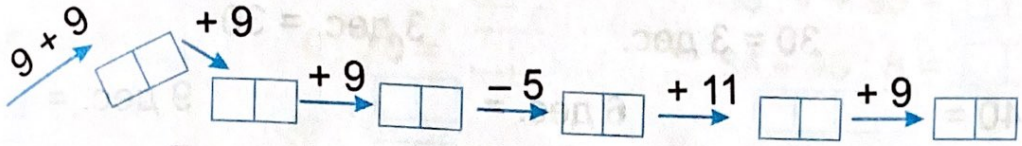

2. Виконай дії з перевіркою.

$7 \cdot 9 =$ ☐☐ ,

$81 : 9 =$ ☐☐ ,

$9 \cdot 4 =$ ☐☐ ,

3. Дізнайся за календарем, скільки днів триває осінь, зима, весна, літо.

Осінь — ☐☐ день.

Зима — ☐☐ днів.

Весна — ☐☐ дні.

Літо — ☐☐ дні.

4. Скільки повних тижнів триває осінь? Зима? Весна? Літо?

Осінь — ☐☐ повних тижнів і ☐ днів.

Зима — ☐☐ повних тижнів і ☐ днів.

Весна — ☐☐ повних тижнів і ☐ днів.

Літо — ☐☐ повних тижнів і ☐ днів.

5. Знаючи, що $a : 3 = 24$, знайди (запиши) частку в рівностях.

$a : 6 =$ ☐☐ , $a : 9 =$ ☐☐ , $a : 12 =$ ☐☐ .

До с. 129-130